

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
Működik a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy óra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 265. szám.

Hétfő, november 20.

A katonai pálya.

— november 20.

A véderővel váltakozva folyó költségvetési vitában szinte kinematográfyszerű gyorsasággal vetődnek fel és tűnnek el érdekes és fontos kérdések. De a rövidség dacára, amellyel e kérdések ezuttal tárgyalatnak, semmit sem vesztenek jelentőségükből. Sőt, mintha előnyükre válnék, hogy nem tapostatnak az unalmasságig szélesre, mint ahogy ez régebbi budgetvitákban szokásos volt. A közvélemény figyelmét a rövidség nem csökkenti a kérdések iránt, amelyek valóban fontosak, vagy szempontok iránt, amelyek valóban újak.

Lám, minden gondolkodó emberben mély benyomást fog kelteni az a rövid felszólalás, amellyel legutóbb Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a közösügyi kiadások tétele kapcsán elmondott észrevételekre válaszolt. Az észrevételek nem voltak újak: a magyar parlament ősi ellenzéki szertárából kerültek elő ismét a közösügyek terén való személyi és anyagi paritás kérdései. Kevés a magyar ember a közös hadsereg tisztikarában és Magyarországon paritása hiányos a külügyekben is. Ez volt az ellenzék vezérszónokának igen objektív formában megismételt panasza.

De ha régi volt a gravámen hangoztatása, annál újabb volt a válasz, amelyet rá a kormányelnök adott. Elismerte az állított tény valóságát: hogy t. i. valóban aránytalanul kevés a magyarok létszáma a közös hadsereg tisztikarában. De ennek olyan természetes és mégis meglepő motiválását adta a maga lakonikus modorában, amely élénken bevilágít a magyar parlamentnek és társadalomnak sajtóságságos viszonyába.

A magyar parlamentnek — mondotta a miniszterelnök — igen tekintélyes része a évtizedeken át olyan véleményt hirdet a közös hadseregről, mely alkalmas arra, hogy a magyar ifjúságot a katonai szolgálattól hosszú időre elriassza.

Hogy ez az ok tényleg fennáll, hogy az ellenzék hadseregellenes agitációja tényleg befolyásolja a magyar társadalmat olyan annyira, hogy minden favorizálás ellenére nem olyan a katonai pályára való tördülés, amilyen kívánatos lenne, annak legfrappánsabb ellentett bizonyítéka a külügyeknek példája. A külügyek terén a miniszterelnök joggal állapíthatta meg azt az öröndetes tény, hogy a magyarok ott igen tekintélyes arányban és állásokban vannak képviselve, aminek nem kis részben oka az, hogy a külügyekkel szemben való gravaminálás már több, mint két évtizede nemcsak régi élességéből veszített,

hanem ugyyszólván teljességgel megszünt. És ime, ennek dacára öröndetesen haladunk a külügyekben való paritás teljessége felé, a közös kormány spontán intézkedéséből is, tehát minden forszírozás nélkül, és előkelő ifjúságunk is öröndmel lép a diplomáciai pályára.

A konkrét kérdés tanulmányát könnyen levonhatja mindenki. Több objektivitás, kevesebb szenvedély és jelszavas tuzás, a gravaminális álláspont kritikai szempontjainak sérelme nélkül is csökkenteni fogja a magyar társadalom aggodását, amely a katonai pályával szemben éppen parlamenti agitációk hatása alatt keletkezett s jelentékeny részben még ma is fennáll. És akkor az az arányszám, amelyet az ellenzék sérelmesnek talál, önmagától javunkra fog megváltozni.

A gyermektanulmányozás.

A Torontálmegyei Közművelődési Egyesület
gyermektanulmányi szakosztályának ülése.

— Saját tudósítónktól —

Nagybecskerek, nov. 20.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében alakult gyermektanulmányi szakosztály, tegnap délelőtt lelkes elnökének Grézlo János kir. tanfelügyelő elnöklése mellett ülést tartott. Az ülés tárgya volt: a folyó iskolai év munkaprogramjának megbeszélése, mely munkaprogram, a vármegye tanítószága által lelkesen felkarolva, tartalmasságánál fogva is igen hathatósan fogja előmozdítani a nevelésre nézve oly felette fontos gyermektanulmányozást.

Az ülésről, melyen jelen volt Messinger Karolin, Wildschög Leopoldina, Kiss Irma, és Sarolta, Streitmann Antal, dr. Fialowszky Béla, Szenes Adolf, Liska Ferenc, Wégling István, Popovics Bogdán, Szegfű Sándor és Büchler Hugó választmányi tagok, a következő tudósításunk számol be:

Grézlo János kir. tanfelügyelő, a szakoszt. elnöke lelkes szavakban nyitván meg az ülést, bejelenti, hogy a szakosztály az eddigi javaslatok végrehajtása és új eszmék felkarolása által mindinkább az aktivitás terére óhajjt lépni. Bejelenti, hogy Torontálmegyei tanítóhoz körlevelet intézett, amelyben felkéri őket, hogy: 1. a folyó iskolai év elejétől kezdve állandóan vezessék a nekik megküldött „Egyéniségi lapokat” amelyek áttekinthetőbbé teszik a tanulók szellemi, erkölcsi színvonalát és így mintegy tükröt képezvén a gyermek egyéniségéről utbaigazításul szolgálnak tanítónak és iskolalátogatóknak egyaránt; 2. felkéri a tanítószágot, hogy az óvodától kezdve az el. isk. VI. osztályáig gyűjtsék össze a gyermek ösztönszerű rajzait és játékaikat és 3. ahol analfabéta tanfolyam létesül ott szintén ösztönszerű rajzfeladatot dolgoztassanak ki; végül 4. a körlevél a lelkekre köti a tanítóknak, hogy minél gyakrabban keressék meg a szülőkkkel a személyes érintkezést részint szülői értekezletekkel vagy más uton.

Az előterjesztéssel kapcsolatban Szenes Adolf a szülői értekezletekre vonatkozólag abbéli nézetének ad kifejezést, hogy azok nem a nyilvánosság kizárásával, hanem ellenkezőleg úgy tartassanak, hogy a

társadalom minél nagyobb érdeklődése az iskola iránt felkeltesse. Azért pedagógiai kérdéseket is kíván tárgyalni t. i. olyanokat, amelyek a szülőket és az iskolát egyaránt érdeklik.

Az értekezlet az elnökölő tanfelügyelő, Kiss Irma, Streitmann Antal, Wégling István, Messinger Karolin és mások hozzászólása után kimondja, hogy az osztálytanítók az egyes gyermekek ügyeit egyes meghatározott időben minél többször bizalmasan tárgyalják meg azok szüleivel, azonkívül pedig az intézetek tartssanak nyilvános szülői értekezleteket.

A gyermekrajzokra nézve Streitmann Antal megkívánja, hogy azokban a gyermek lelkülete nyilatkozzék meg, tehát tisztán ösztönszerűek legyenek, továbbá hogy azok a létesítendő muzeum részére gyűjtessenek egybe.

Ezután fölolvasták a központi vezetőség által beküldött tételeket. Az orvosi tételek előadására felkérték dr. Fialowszky Béla és dr. Báthory Endre orvosokat, a pedagógiai tételekre pedig Messinger Karolin igazgatónőt és Szegfű Sándor tanítót. Az előadásokat a liceumi előadásokba beillesztve jan. 6. és febr. 2-án, amikor liceumi előadások nincsenek kitűzve, tartják meg.

Végül Büchler Hugó titkár előterjesztést tesz ugynevezett kiegészítő osztály létesítésére, gyenge tehetségek számára. A választmány köszönettel fogadja a kir. tanfelügyelő abbéli ígéretét, hogy ő azon lesz, hogy a kérdéses osztály még lehetőleg a jelen tanév folyama alatt létesíttessék.

Ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 9 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1-4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

— Személyi hir. Dr. Dellimanics Lajos főispán szombat este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— Erzsébet királyné emlékezete. Erzsébet napja az idén vasárnapra esett s így ma délelőtt tartották meg Erzsébet királyné lelkiüdvéért az ünnepies gyászistentiszteletet a róm. kath. plébánia-templomban. Az istentiszteleten, amelyet Magyary Pál pápai kamarás, apátplébános végzett, Jankó Ágoston alispán vezetésével megjelentek az összes hatóságok képviselői, valamint a testületek és intézetek.

— Áthelyezések. A m. kir. igazságügy-miniszter Kerék József titeli kir. járásbírósi telegkönyvvezetőt a módosi járásbíróshoz, Takács Karoly módosi kir. járásbírósi irodatisztet a szabadkai kir. törvényszékhez áthelyezte.

A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Nemes Mária tesöldi és Sandu Sándor beresztői áll. el. iskolai tanítókat kölesönösen áthelyezte.

— Iparengedélyek. A városi tanács mint iparhatóság legutóbbi ülésén a következőknek adott iparengedélyt: Ambrózy József és fia, Géza szappangyártásra, Marschall Antalnak liszt- és kenyérrusításra és Bohn Józsefnek szatocsüzletre.

— Az izr. hitközség közgyűlése. A nagybecskereki izr. hitközség tegnap tartotta rendes közgyűlését Weisz Izidor lovag elnöklésével, amelyen Löffler Jónás titkár betérjesztette

az 1912. évi költségvetésüket, amelyet egyhangulag el is fogadtak.

— **Halálozás.** A délvidéki tanítói karnak egyik kiváló, érdemekben gazdag tagja, *Eisler Mihály* lázárkövi nyug. iskolaigazgató, a nagybecskereki tanítói kar diszelnöke halt meg tegnapi éjtelme 71. évében *Eisler Mihály* igazi néptanító volt a szó legnemesebb értelmében, aki iskolai ténykedése mellett a község népének, annak jólétének és művelődésének szentelte minden tudását és erejét. Számos olyan intézmény, amely Lázárkövi községének felvirágoztatását eredményezte az ő agilitásának és gondos ügybuzgalmának köszöni létesítését. Irodalmilag is működött *Eisler Mihály*, amennyiben pedagógiai dolgozatokon kívül több népies modorban írt ismertetőt szerkesztett. A tanítói egyleti életben fiatalabb éveiben nagy szerepet vitt a megboldogult. Ő volt egyik megalapítója a nagy „Dél. Tanítóegyletnek” és éveken át elnöke a nagybecskereki tanítói körnek, mely őt nyugalomba vonulásakor diszelnökévé választotta. Azonkívül ő volt egyik létesítője és a haláláig kezelője a torontáli tanítók Steinbach-alapítványának. *Eisler Mihály* nagy népszerűségnek örvendett úgy kollégái mint a község lakosai körében, mely impozáns módon nyilatkozott meg temetésén, mely tegnap délután ment végbe óriási részvét mellett.

Laube Péter itteni kőművesmester, városunk egyik régi, derék polgára tegnap 69 éves korában meghalt. Az elhunytat ma délután temették el élénk részvét mellett.

— **Kereskedelmi figyelmébe.** Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés központja Budapesten ezen az uton értesíti t. tagjait, hogy irodahelyiségeit f. hó 15-én V., Rudolf-rakpart 9. szám alá helyezte át.

— **Sétahangverseny és teaestély.** A nagybecskereki izraelita nőegylet pénztára javára folyó hó 26-án a Lloyd-társulat összes helyiségeiben sétahangversenyyel egybekötött teaestélyt fog rendezni a *szegedi honvédek* közreműködése mellett.

— **Köszönét.** *Heller Dávid* az izr. nőegylet céljaira 4 koronát adományozott, melyért köszönetet mond az elnökség.

— **Dr. Ferrol előadása.** Szombaton este tartotta meg a Lloyd-társulat nagytermében dr. *Ferrol* német mérnök előadását az új számlálási módszeréről. Az előadáson szép számú közönség jelent meg, köztük *Jankó Ágoston* alispán és dr. *Vinczeleidy Ernő* m. főjegyző s a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a német számtudós előadását s az érdeklődés csak a vége felé csökkent, mert a több órán tartó szédületes matematikai tudomány kifárasztotta az embereket. Hogy miből áll dr. *Ferrol* új számlálási rendszere, azt egyszeri hallásra elmondani, *Ferrol*hoz hasonló tudásu matematikus tudná csak, de az ő előadásából következtetve, tényleg egyszerű és könnyebb az eddigi számlálási rendszerénél. Az új számlálási rendszert a régi rendszerben felnőtt ember azonban nagyon nehezen sajátítaná el s csak úgy volna igazi eredménye, ha már kis iskolásgyermekkorunkban erre az új rendszerre tanítanák az embereket. Egyebekben maga *Ferrol* valószínűleg boszorkánymester a számokban, mert olyan számlálási képessége és memóriája van, hogy elkápráztatja az embereket. A közönség mindvégig tetszéssel és elismeréssel kísérte *Ferrol* előadását.

— **A kolera.** A kolera rovatot még sajnos nem lehet megszüntetni. Nagybecskerek már koleraentes, de a vármegye egyes községeiben még küzködnek az ázsiai rémmel s minduntalan fölüti a fejét a járvány. Így *Kumán*on tegnap három: újabb eset volt s egy férfi és két nő betegedett meg kolerában. Azonkívül a *Lukácsfalvához* tartozó *Mária Lujza*-tanyán egy ember koleragyanus tünetek közt meghalt. Ide ma *Lowieser Imre* központi főszolgabíró és dr. *Haidegger Lajos* megyei főorvos kimentek az óvintézkedések felülvizsgálására.

— **A törökbecsei szabad liceum.** A Torontálmezei Közművelődési Egyesület törökbecsei szabadliceumának igazgatótanácsa legutóbbi ülést tartott *Istvánfi István*, kir. közjegyző elnöke mellett. Dr. *Könczöl József* ügyvezető-igazgató beszámolt a múlt évi működéséről, mely szerint az előadások mind magas nívón állottak s többé-kevésbé látogatottak voltak. Majd *Gyarmathi Margit* pénztáros terjesztette be jelentést, mit egyhangulag elfogad-

tak s a felmentvényt megadták. Főtitkárrá egyhangulag *Varsányi Erzsébet*et választották. Majd elhatározta az igazgatótanács, hogy a liceum működését továbbra is fenntartja, mert kulturális jelentőségéről megvan győződve. Tegnap már meg is tartották az első előadást, amely alkalommal *Szigethi Rezső* polg. isk. tanár tartott sikerült előadást *Madách embertragédiájáról*.

— **Jubiláló tüzoltóparancsnokok.** Szűk körben, de annál több melegséggel ünnepelte a nagykikindai önkéntes tüzoltóság két érdemes alparancsnokának *Stolz Adolf*-nak és *Lőw Gyulán*ak 20 éves parancsnoki működését. Mindkét parancsnok ezelőtt 36 évvel lépett a tüzoltóság egyesületébe és 20 éve, hogy az egylet élén állanak mint parancsnokok s az ő fáradhatatlan buzgalomnak tulajdonítható az a színvonal, a melyen jelenleg a nagykikindai önkéntes tüzoltóság áll.

— **Deutsch Samu-féle hízalda** arról értesít bennünket, hogy fiatal hízott sertések előadását napi áron megkezdte.

Irodalom.

Faragó bácsi mozija. *Faragó Géza*, a kitűnő festőművész belépett a „Jó Pajtás” szerkesztőségébe mint művészeti főmunkatárs és mindjárt új rovatot is kezd benne: *Faragó bácsi mozija*, mely vidám, elmés rajzokban mutatja be a hét olyan eseményeit, melyek a gyermekeket is érdeklik. Másik új rovat is nyílik a Jó Pajtás új számában: a *Hires csaták*, mely a világtörténelem leghíresebb csatáit mutatja be szóval és képpel. Ugyanebben a számban *Benedek Elek* bájos versben köszönti *Lévay Józsefet* 86-ik születése napján, *Zöldi Márton* kedves elbeszélést mond, *Sebők Zsigmond* folytatja *Dörmögő Dömötör* sport-kalandjait. Találunk még ebben a számban verset *Lévay Józseftől*, mesét *Elek Napótól*, *Kis diákok leveleit*, mulatságos mókát *Zsiga bácsitól*, regény-folytatást *Benedek Elektől*. A rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé e szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki: előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A „Magyar Compass” című, dr. galán h. Nagy Sándor által kiváló szakértelemmel szerkesztett pénzügyi évkönyvből most jelent meg a 39-ik évfolyam első része egy rendkívül vaskos 105 ivre terjedő kötetben. Ez a hazai pénzügynek rendkívüli szolgálatot tevő nélkülözhetetlen kézi könyv felöleli az összes jelenleg létező hazai és osztrák részvényekre alapított pénzügyi intézeteket, számszerint 1824 magyart, 228 horvátot és bosnyákot és 98 osztrákot. Ezen intézetekről a legapróbb részletekig kiterjeszkedő figyelemmel közli azok üzleti kimutatását, részvényeik forgalmi értékét, az osztalék nagyságát, közli, hogy mily szövetség vagy kötelékhez tartoznak, mennyi az alaptőkéjük és az minő változásokon ment át; kik az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai, hol vannak fiókjai és kikből áll a tisztviselői kar. Legértékesebb részei a könyvnek azok a közlemények, melyekben az egyes intézetek története az alakulástól a mai napig annak feltüntetésével van vázolva, hogy mily alapításokban vettek részt, minő nagyobb pénzügyi műveleteket végeztek. Ez a rész a szerkesztőség teljesen egyéni és önálló munkája. Az izlésesen kiállított munka, melyből egyetlen egy intézetnek a kimutatása sem hiányzik, a szerkesztőségénél V. Alkotmány-utca 20. sz. vagy könyvkereskedésben 25 koronáért kapható. Érdekes s közhasznú voltánál fogva a szakköröknek mint ezen a téren a legteljesebb munkát a legmelegebben ajánlhatjuk.

A „Magyar Figyelő” most megjelent 22. száma méltóan sorakozik a kitűnő folyóiratnak eddig megjelent füzetei mellé. *Gr. Tisza István* „Nemzet és társadalom” címen magas szempontokból magyarázza a nemzeti egyéniség felismerésének tudományos feladatait. Fejtégetéseit történelmi példákkal illusztrálja és alkalmasak arra, hogy pártkülönbség nélkül minden magyar politikus magáévá tegye őket. Nagyon figyelemreméltó *Vilecz János*nak *Görgey Arturról* írott cikke, amely *Görgey Artur* emlékiratának most megjelent magyar kiadása alkalmával írott meg. *Hornyánszky Gyula* a „Radikalizmus” címen

társadalomfilozófiai cikksorozatot kezd meg, *Szabó Endre* pedig „adatok a pánszlávizmus történetéhez” feliratu dolgozatában eredeti forrástanulmányok alapján nemzeti érdekű szempontokat nyújt e mindig aktuális kérdéshez. Érdekes dr. *Janovits Jenő* kis tanulmánya „A dán Bessenyei”-ről, amelyben *Ludvig Holberg* nálunk teljesen ismeretlen dán író és Bessenyei között von párhuzamot. A szépirodalmi részben *Móricz Zsigmond* gyönyörű novelláját „Ki a tanyára” találjuk. A gazdag „Feljegyzések” rovat egészíti ki a tartalmas és érdekes számot. Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy-ut 10.

Tagosítás címen jelent meg legújabbban egy a gazda-, de különösen a kisgazda közönség számára fontos kézikönyv, mely a tagosítási törvény alapján részletesen tárgyalja a tagosítás hasznosságát s annak kérelmezési módját. A tagosítás körüli eljárások és utasítások mellett még a birtokbaadás, tagosítási költségek és jogorvoslatok magyarázatával is foglalkozik. Különösen nélkülözhetetlen e könyv a tagosítás előtt álló területek vidékén lakó birtokos közönségnek. Megjelent magyar, német, tót és román nyelven s 1 korona bolti árárt a kiadó Pallas részvénytársaságnál Budapest, V., Honvéd-utca 10. és általa minden hazai könyvkereskedésben kapható.

A katolikus szemle novemberi füzeté a következő tartalommal jelent meg: *Maltusianizmus*. *Jehlieska Ferenc* dr. Csillagászati ismereteink. I. Platz *Bonifác* dr. Választás vagy kinevezés? *Egyed István* dr. *Szentmisen*. *Költemény*. *Szohurek Antal*. *Levél halottak napjára*. *Költemény*. *Párkányi Norbert*. *Színházi szemle*. *bj.* A sziv. *Költemény*. *Z. Este*. *Költemény*. *For-dította Sik Endre*. *Folyóiratok szemléje* *gd.* *Könyvismertetések és bírálatok*: A *Katolikus Szemle* a *Szent István-társulat* elnökségének felügyelete alatt s ugyanazon társulat költségén adatik ki, mint a társulati tagok évi illetményének egy része. Nem tagok számára előfizetési ára 10 korona. Megjelenik, a nyári szünetidő, július—augusztus kivételével havonként, összesen tehát tízszer, hatives füzetekben. A szerkesztőséget illető minden küldemény a szerkesztő nevére a társulat házába: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám. Intézendő: tagdíjak, előfizetések és reklamációk ugyanoda küldendők a *Szent István-társulat* igazgatóságához címezve.

TÁVIRATOK.

A költségvetés.

A képviselőház mai ülése. — A költségvetés részletes tárgyalása. — A belügyi tárca.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál” eredeti távirta.) A képviselőház a költségvetés tárgyalása során ma eljutott a belügyi tárcához. A tárcánál nagyobb vita várható s az előadón kívül ma is hárman szóltak hozzá, de azért valószínűleg néhány napnál tovább nem fog elhúzódni a vita, annál is inkább, mert az ellenzék részéről is constatálták, hogy a multtal szemben fejlődés mutatkozik s így nagyobb vitaanyag nem kínálkozik.

Návay Lajos elnök megnyitja az ülést s miután bemutat egy esomó kérvényt, áttérnek a költségvetés részletes tárgyalására, illetőleg megkezdik

a belügyi tárca

vitáját.

Sándor János előadó ismerteti részletesen a belügyi tárca költségvetését, határozatos érvekkel bizonyítja, hogy a felvett tételek szükségesek, mert nagy szociális érdekeket vannak hivatva előmozdítani. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Hammersberg László Kossuth-párti szól először a költségvetéshez, amelyről elismeri, hogy fejlődést mutat a multtal szemben, de szerinte azért mégis sok hiányossága van. A költségvetést nem fogadja el.

Cserny Károly munkapárti beszédé-

ben fővárosi ügyekkel foglalkozik s a költségvetést elfogadja.

Györffy Gyula Justh-párti főleg azt kifogásolja a költségvetésben, hogy az alkoholelles küzdelemre csak 10000 korona van felvéve. A költségvetést nem fogadja el.

Elhunyt püspök.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Eperjesről sürgönyzik, **Vályi János** eperjesi görög katolikus püspök tegnap ott szívszélhűdés következtében meghalt. Az elhunyt 1837-ben született s így 74 évet élt. Élénk tudományos munkásságot fejtett ki s az egyház, valamint a neveléskörül érdemeiért a pápa házi praelatusává, trónállóvá és római gróffá nevezte, a király pedig a Lipót-rend közepkeresztjével tüntette ki, 1903 óta pedig belső titkos tanácsos. Teme-tése valószínűleg holnap lesz, nagy díszel.

Interpelláció Károly Ferdinánd főherceg lemondásáról.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) **Polónyi Géza** interpellációt jegyzett be **Károly Ferdinánd** főherceg lemondása dolgában a képviselőház interpellációs könyvébe. Az interpellációban **Polónyi Géza** az iránt kíváncsiskodik, hogy **Károly Ferdinánd** főherceg lemondása folytán miképpen részesedik a családi vagyonban. Az interpelláció politikai körökben bizonyos feltűnést kelt, mert az első eset, hogy a képviselőházban az uralkodóház családi ügyeit szóba hozzák.

Az olasz-török háború.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tripoliszi harcokról esupa ellentétes hír jön. A hírek egy része azt mondja, hogy Tripolisz körül állandóan a folyik a harc s az olaszok a törökök és arabok folytonos támadásainak vannak kitéve. Ezekkel a Konstantinápolyból eredő hírekkel szemben viszont az olasz jelentések azt mondják, hogy Tripolisz körül csönd van. Egy konstantinápolyi jelentés azt közli, hogy Törökország jegyzéket intézett az összes hatalmakhoz, amelyben arról értesíti őket, hogy az ottomán birodalomban élő olasz alattvalók ellen nyomban megteszi a legszigorubb lépéseket, mihelyt Olaszország a háborút az aegri tengerre is kiterjeszti.

Pusztító tüzhányó.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Kataniából jelentik a **Stromboli** tüzhányó kitört s a kitörés rendkívül erősen működik. A környékbeli lakosságot a kitörés nagy pánikkal tölti el.

A pozsonyi rablógyilkosság.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Pozsonyból sürgönyzik, ma megkerült a pozsonyi rablógyilkosság negyedik tettese **Benes József** is. A gonosztevő ugyanis ma reggel önként jelentkezett a rendőrségnél, ahol természetesen rögtön letartóztatták.

A nagyváradai sikkasztás.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyvárad városnál történt 30.000 koronás sikkasztás ügyében a nyomozás megállapította, hogy a sikkasztásban **Dettrich Tibor** alszámvevőn kívül **Budaházy Kálmán** könyvelőnek is volt része, sőt **Budaházy** volt a sikkasztás értelmi szerzője, aki az el-sikkasztott pénzt adósságai törlesztésére fordította. A rendőrség **Budaházy Kálmán** előzetes letartóztatásba helyezte, **Dettrich** azonban még nem került meg, mert két héttel előt szabadságra ment. Azonban neki is nyomában vannak.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata november 20.

Buza (novemberre)	23:58
Buza (áprilisra)	—
Rozs (novemberre)	—
Zab (novemberre)	—
Tengeri (novemberre)	16:96

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1911. évi okt. hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.		óra	perc
Nagybeeskereki pályaudvarra.			
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt		9:28	
Pancsováról délután		5:15	
Budapest—Szegedről reggel		6:32	
Budapest—Szegedről délután		5:04	
Szegedről délelőtt		9:42	
Budapest—Nagykikindáról este		9:45	
Szécsányból este		6:40	
Nagybeeskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este		8:15	
Módosról reggel		6:30	
Pancsováról reggel		8:10	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Szécsányból este		6:40	
INDUL.			
Nagybeeskereki pályaudvarról.			
Pancsovára délelőtt		8:10	
Pancsovára este		7:15	
Szeged—Budapestre délelőtt		10:03	
Szeged—Budapestre este		7:21	
Szegedre délután		1:12	
Nagykikinda—Budapestre reggel		5:30	
Nagybeeskerek-bégap. pályaudvarról.			
Zombolya—Temesvár—Versecre délután		4:15	
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel		3:33	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	
Módosra reggel		6:31	
Zombolyára délelőtt		11:00	

Félaru vasutijegy váltására jogosító arcképes évi igazolmányok kiállítása és a már használatban lévőknek érvényesítése az 1912. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félarujegy váltására jogosító arcképes évi igazolmányai a jövő 1912. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 73—75 sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes igazolmányuk még nem volt a 1912. évre azonban ily igazolmányt szerezni kívánnak, az igazolmány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolmányok érvényesítéseért és az ujak kiállításáért járó 2 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken (tehát nem okmánybélyegeken) ro-vandó le.

A postabélyegeket a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik.

A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1911.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Nagybeeskereki járás főszolgabírájától. 6327—1911. szám. 1115—3.3

Pályázati hirdetmény.

Felsőelemér községben üresedésben levő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhivom pályázókat, hogy képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi december hó 15-éig hozzám annyival inkább nyújtsák be, mert az elkésletten érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása 1000 korona évi fizetés és 200 korona lakbérátalány.

Nagybeeskereken, 1911. évi november hó 13-án.

Lowieser, főszolgabíró.

Irnok

és

raktárkezelő

szép írással kerestetik f. évi december hó 1-re való be-lépésre. Óvadékképesek előnyben részesülnek.

Városi Villammü.
1130—3.2

Egy tenyészigazolványal ellátott 3 éves, 176 cm. magas, tiszta

FEKETE MÉN

megfelelő árban

eladó.

Hüpfel Mátyás birtokos Párdány.

(Torontálmegye.)

1123—3.3

Üzlet-eladás.

Egy jó forgalmu

fűszer- és vegyeskereskedés

más vállalkozás miatt

azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

1102—3.3

KERESKEDŐ-SEGÉD

kerestetik

expeditori állásra

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

1122—x.3

